

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ У 2017 РОКУ

Оптимістичний прогноз зростання доходів у 2017 році й обмежені можливості здійснення державних запозичень створюють суттєві ризики невиконання більшості з визначених у законопроекті 453 бюджетних програм, на які передбачені видатки у сумі 775,3 млрд грн, що на 100,7 млрд грн, або 14,9 %, більше, ніж було затверджено законом про державний бюджет на 2016 рік.

Фінансування державного бюджету передбачено насамперед за рахунок здійснення нових державних запозичень, інформація про обсяг і джерела яких у проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» є неповною. На внутрішньому ринку передбачено запозичити на 5,5 % більше, ніж було затверджено на 2016 рік, що створює ризик недоотримання цього ресурсу, оскільки нині в обігу є значний обсяг облігацій внутрішньої державної позики, а попит на них є низьким. Крім того, у 2017 році передбачається надати право Кабінету Міністрів України здійснювати державні запозичення понад встановлені обсяги відповідним коригуванням показників фінансування державного бюджету і граничного обсягу державного боргу, що не відповідає вимогам Бюджетного кодексу України, а також обумовлює ризик збереження накопичення запозичень при відсутності дієвих механізмів їх покриття.

Виконання більшості бюджетних програм з кредитування у 2017 році передбачається за рахунок коштів, отриманих від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних програм (проектів). Це обумовлює необхідність посилення персональної відповідальності керівників органів виконавчої влади за належну організацію їх впровадження, своєчасну вибірку коштів кредиторів, а також дотримання графіків повернення раніше отриманих позик. Цей механізм обумовлює ризик накопичення боргових зобов'язань держави, а за відсутності прозорих механізмів використання цих коштів призведе до їх неефективного використання.

Фінансування бюджетних програм за рахунок надходження від спецконфіскації у сумі 10,5 млрд грн через спеціальний фонд. Ці кошти у 2017 році будуть спрямовані на наступні цілі: реалізацію

заходів щодо підвищення обороноздатності і безпеки держави (2,1 млрд грн); бюджетну програму "Державний фонд регіонального розвитку" (5,5 млрд грн з 6,5 млрд грн видатків за цією програмою); бюджетну програму "Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад" (0,5 млрд грн); розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення (0,4 млрд грн з 0,8 млрд грн); виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей на підприємствах космічної галузі для виготовлення продукції оборонного призначення (0,5 млрд грн з 0,9 млрд грн); фінансову підтримку сільгосптоваровиробників на 1 га площі (1,5 млрд грн з 3,0 млрд грн).

Зниження видатків на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату ЖКП і передача повноважень органам місцевого самоврядування на покриття різниці на суму дефіциту цих коштів у 2017 році створює ризик недоотримання значної частки населення відповідної субсидії, оскільки очікуване зростання доходів домогосподарств не зменшить кількість користувачів цим видом допомог, а відсутність коштів у місцевих бюджетах на покриття різниці у виплатах посилить соціальну напругу в суспільстві.

Видатки державного бюджету передбачено у 2017 році збільшити, насамперед, на міжбюджетні трансферти, обслуговування боргових зобов'язань, обороноздатність держави і соціальні виплати. Порівняно з 2016 роком, частку видатків споживання в загальному обсязі видатків передбачається зменшити на 0,2 в.п. з відповідним збільшенням видатків розвитку з 7,91 % до 8,18 %. У зв'язку із потребою узгодження значної кількості бюджетних законопроектів щодо наповнення дохідної частини бюджету, існує імовірність ризику відсутності коштів на фінансування у першій половині бюджетного року, що зумовить потребу залучення ресурсів на фінансування проектів розвитку.

Література

1. Національний інститут стратегічних досліджень. „Аналіз та оцінка бюджетних ризиків в контексті підвищення рівня фінансової безпеки” // [Електронний ресурс]. Режим доступу:

http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/byudz_ryzyky-83060.pdf

2. Наказ Міністерства економічного розвитку України від 29.10.2013 № 1277 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної

безпеки України».[Електронний ресурс].Режим доступу:
<http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=ukUA&tag=MetodichniRekomendatsii>

3.Рахункова палата України. Висновки щодо проекту Закону України „Про Державний бюджет України на 2017 рік” // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>

4. Закон України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», поданого до другого читання//[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://ises.org.ua/analitika/ekonomichnii-analiz/analiz-proektu-zakonu-ukrayini-pro-derzhavnii-biudzheth-ukrayini-na-2017-rik-podanogo-do-drugogo-chitannia> .